

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 17SaZ/4/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725101131
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šmahovská
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:0725101131.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Šmahovskou, v právnej veci žalobcu: A. B. C. D., narodený X. XXXXXXXX XXXX, štátna príslušnosť: E. F. E. G., bez dokladu totožnosti, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpeného Centrom právnej pomoci, kancelária Komárno, so sídlom Dunajské nábrežie 14, Komárno, IČO: 30 798 841, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície PZ Nové Zámky, so sídlom SNP 3, Nové Zámky, v konaní o správnej žalobe o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. H./XXXX-XX zo dňa 1. júla 2025 vo veci zaistenia, takto

rozhodol:

I. Správny súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie žalovaného č. H./XXXX-XX zo dňa 1. júla 2025, ktorým bol žalobca A. B. C. D., narodený X. XXXXXXXX XXXX, štátny príslušník E. F. E. G., bez dokladu totožnosti, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, dňom 1. júla 2025 zaistený na čas do 1. októbra 2025 z r u š u j e .

II. Žalovanému n a r i a d ť u j e žalobcu bezodkladne zo zaistenia prepustiť.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania a zhrnutie rozhodnutia o zaistení

1. Rozhodnutím č. H./XXXX-XX z 1. júla 2025 (ďalej len „rozhodnutie o zaistení“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) žalovaný zaistil žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku a ponecháva ho v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov. Podľa § 88 odsek 4 zákona o pobyte cudzincov bola žalobcovi stanovená dĺžka doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 1. októbra 2025.

2. Žalovaný svoje rozhodnutie založil na zisteniach, podľa ktorých bol žalobca dňa 14. mája 2025 v čase o 20.20 h zadržaný hliadkou oddelenia mýtnej polície Policajného zboru Komárno na Monoštorskom moste v meste Komárno na ložnej ploche nákladného auta, ktoré smerovalo z Maďarska. Žalobca nevedel, ani po poskytnutí potrebnej súčinnosti, hodnoverným spôsobom preukázať svoju totožnosť. Žalobca bol hliadkou Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Nové Zámky v zmysle § 79 zákona o pobyte cudzincov dňa 15. mája 2025 v čase o 09.35 h predvedený na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Nové Zámky k ďalším úkonom podľa zákona o pobyte cudzincov. Vykonanými lustráciami v

informačných systémoch Policajného zboru bolo zistené, že žalobca nedisponuje žiadnym oprávnením k zdržiavaniu sa na území Slovenskej republiky, resp. schengenského priestoru. Dňa 15. mája 2025 začal správny orgán konanie vo veci administratívneho vyhostenia žalobcu podľa § 82 odsek 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, ako aj mu bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení pod číslom H./XXXX-XX z 15. mája 2025 podľa § 82 ods. 1 písmeno b) zákona o pobyte cudzincov a bol mu uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu tri roky. Zároveň mu podľa § 83 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar neurčil v predmetnom rozhodnutí o administratívnom vyhostení lehotu na vycestovanie z dôvodu, že bolo možné štátneho príslušníka tretej krajiny zaistiť podľa § 88 zákona o pobyte cudzincov. Žalobca bol následne podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov zaistený na účel výkonu administratívneho vyhostenia a umiestený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov so stanovenou dĺžkou doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15. augusta 2025.

3. Žalovanému bola dňa 6. júna 2025 doručená informácia, že žalobca dňa 6. júna 2025 prejavil vôľu požiadať o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

4. Na základe uvedených skutočností začal žalovaný dňa 1. júla 2025 správne konanie podľa § 88a odsek 1 písmeno b) zákona o pobyte cudzincov. Žalobca bol žalovaným v zmysle § 33 odsek 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vyzvaný aby sa vyjadril k zisteniu správneho orgánu v zápisnici o vyjadrení účastníka konania podľa § 22 odsek 1 správneho poriadku, pričom žalobca uviedol, že na území Slovenskej republiky nemá zabezpečené žiadne ubytovanie ani žiadnych rodinných príslušníkov. Taktiež uviedol, že jeho cieľovou krajinou je Taliansko.

5. Následne žalovaný považoval za potrebné v prípade žalobcu postupovať podľa § 88a odsek 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a využiť inštitút zaistenia podľa § 88a zákona o pobyte cudzincov. Rozhodol tak najmä s poukazom na osobu účastníka konania a na skutočnosť, že v prípade žalobcu existuje riziko jeho úteku v zmysle § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov.

6. Žalovaný pristúpil aj k posúdeniu možnosti uloženia alternatív zaistenia, na čo s poukazom na vyjadrenia žalobcu obsiahnuté v zápisnici č. H./XXXX-XX dospel k názoru, že žalobca by stanovené podmienky nevedel splniť, lebo žalobca nemá žiadne ubytovanie na území Slovenskej republiky, nedisponuje potrebnými finančnými prostriedkami a po prepustení odíde do jeho cieľovej krajiny, ktorou je Taliansko.

7. Na základe týchto skutočností žalovaný skonštatoval, že v prípade žalobcu je potrebné jeho zaistenie počas doby zisťovania skutočností na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu a je jasne preukázané riziko jeho úteku z dôvodu, že účastník konania v predchádzajúcom konaní ako cieľovú krajinu svojej cesty uviedol Taliansko a taktiež pre fakt, že žalobca nemá na území Slovenskej republiky udelený pobyt podľa zákona o pobyte cudzincov.

8. S poukazom na §88a ods.2 zákona o pobyte cudzincov bola žalobcovi stanovená dĺžka zaistenia do 1. októbra 2025. Odôvodnil ju nevyhnutnosťou s ohľadom na zabezpečenie realizácie azylového konania a minimalizácie rizika jeho úteku. Taktiež žalovaný poukázal, že počas celej doby zaistenia bude správny orgán postupovať v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov a skúmať, či trvá účel zaistenia.

9. Žalovaný bol tiež toho názoru, že predmetné zaistenie účastníka konania je plne v súlade s článkom 5 odsek 1 písmeno f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, keďže účastník konania je osoba, proti ktorej prebieha konanie o vyhostení.

10. Skonštatoval, že dostatočne preukázal, že v prípade žalobcu sú splnené podmienky na zaistenie podľa § 88a odsek 1 písmeno b) zákona o pobyte cudzincov, t.j. zaistenie je potrebné na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku. Žalovaný považoval zaistenie žalobcu za účelné a efektívne, pretože v prípade žalobcu je potrebné realizovať a úspešne ukončiť azylové konanie na území Slovenskej republiky. Žalovaný tiež skonštatoval, že postupoval aj v zmysle článku 28 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 a dostatočne sa vysporiadal s dôvodmi potreby

zaistenia žalobcu na základe vyhodnotenia a individuálnemu prístupu. Zaistenie žalobcu na predmetný účel preto považoval za zákonné pozbavenie slobody osoby.

II. Žaloba a jej dôvody

11. Žalobca podal dňa 17. júla 2025 správnu žalobu podľa § 221 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), domáhajúc sa bezodkladného prepustenia zo zaistenia, pretože žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, a preto je nepreskúmateľné.

12. Zopakoval priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia o zaistení žalobcu ako žiadateľa o azyl, ako aj dôvody, ktoré žalovaného viedli k zaisteniu žalobcu ako žiadateľa o azyl. Namietal, že žalovaný nepreukázal, že u žalobcu naozaj riziko úteku existuje, rovnako z konania žalobcu nevyplýva, že by po prepustení utiekol alebo sa skrýval. Žalobca ako žiadateľ o azyl má právo byť umiestnený v zariadení pre žiadateľov o azyl.

13. Poukázal, že inštitút zaistenia je podľa práva Európskej únie poslednou možnosťou, tzv. ultima ratio, ktorú treba využiť až v prípade, keď iné možnosti nie sú k dispozícii. Zaistenie predstavuje výnimku zo základného práva na slobodu. Odňatie slobody použitím inštitútu zaistenia musí byť v súlade s dôležitými zárukami. Musí byť stanovené, riadne odôvodnené a nesmie byť svojvoľné, pričom musí byť riadne odôvodnené, aké prekážky bránia v uložení miernejšieho opatrenia, ktoré nezasahuje tak výrazne do ľudských práv a slobôd. Je preto potrebné zaoberať sa každým prípadom individuálne, a to najmä keď sa stanoví maximálna možná dĺžka doby zaistenia. Bol toho názoru, že v jeho prípade tomu tak nebolo a dĺžka doby zaistenia bola stanovená len všeobecne, bez dostatočného odôvodnenia použitia zaistenia.

III. Vyjadrenie žalovaného

14. Ku žalobe sa vyjadril žalovaný podaním z 30. júla 2025 (ktoré bolo správne súdu spolu s administratívnym spisom žalovaného doručené dňa 31. júla 2025), v ktorom navrhol žalobu zamietnuť. Bol toho názoru, že rozhodnutie o zaistení vedené pod číslom H./XXXX-XX z 1. júla 2025 je plne v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, Ústavou Slovenskej republiky, zákonom o pobyte cudzincov, správnym poriadkom, resp. medzinárodnými zmluvami a dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Poukázal, že žalobca bol dňa 1. júla 2025 zaistený predmetným rozhodnutím na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku, ktoré bolo dňa 1. júla 2025 pretlmočené a doručené žalobcovi. V predmetnom rozhodnutí o zaistení bola stanovená doba zaistenia do 1. októbra 2025, pričom táto doba bola stanovená po dôkladnom vyhodnotení osoby žalobcu. Žalovaný vychádzal zo skutočnosti všeobecnej známej z jeho praxe, pričom jednoznačnú dobu zaistenia nie je možné dopredu určiť, nakoľko táto doba závisí od viacerých nepredpokladaných faktorov.

IV. Vybrané ustanovenia, z ktorých správny súd vychádzal

15. Podľa § 221 ods. 1 SSP žalobca sa môže správnou žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený.

16. Podľa § 221 ods. 2 SSP žalobca sa môže správnou žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

17. Podľa § 55 ods. 3 SSP každé podanie posudzuje správny súd podľa jeho obsahu.

18. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

19. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil

správnú úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

20. Podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

21. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

22. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

23. Podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

24. Podľa článku 8 ods. 3 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu žiadateľa možno zaistiť iba: na účely zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko úteku žiadateľa.

25. Podľa článku 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, osobná sloboda sa zaručuje.

26. Podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V. Posúdenie veci správnym súdom

27. Správny súd v Bratislave ako súd vecne, miestne a kauzálny príslušný [§ 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP] v konaní o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia posudzujúc správnu žalobu neformálne a neviazaný jej žalobnými bodmi (§ 206 ods. 3 SSP) preskúmal zákonnosť trvania zaistenia žalobcu realizovaného na podklade rozhodnutia o zaistení, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, a podľa stavu veci v čase vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu podľa § 206 ods. 4 SSP dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná. O žalobe rozhodol podľa § 228 SSP na pojednávaní uskutočnenom dňa 11. augusta 2025 bez prítomnosti účastníkov konania, za dodržania podmienok podľa § 114 SSP. Účastníci konania súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti.

28. Hneď úvodom správny súd považuje za dôležité dať do pozornosti, že žalobca skumuloval v správnej žalobe oba dva typy správnych žalôb vo veciach zaistenia, a to podľa § 221 ods. 1 SSP (o preskúmanie rozhodnutia o zaistení), ako aj podľa § 221 ods. 2 SSP (o prepustenie zo zaistenia), čo však nie je možné s poukazom na nadväzujúce rôzne znenie výrokov správneho súdu pri vyhovení správnej žalobe, a to buď podľa § 230 ods. 1 SSP (pri dôvodnosti správnej žaloby podľa § 221 ods. 1 SSP), alebo podľa § 230 ods. 2 SSP (pri dôvodnosti správnej žaloby podľa § 221 ods. 2 SSP). Správny súd posudzujúc každé podanie podľa jeho obsahu a správnu žalobu vo veciach zaistenia neformálne, identifikoval uvedenú správnu žalobu ako žalobu podanú podľa § 221 ods. 1 SSP, a preto čiastočne upravil aj petit tak, aby tento korešpondoval s § 230 ods. 1 SSP. Správny súd pri tomto určení vychádzal tak z označenia samotnej žaloby (podľa § 221 ods. 1 SSP), ako aj z následného poukazu žalobcu na deň doručenia rozhodnutia o zaistení, na podanie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci a následne na deň nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o priznaní nároku (z čoho má vyplývať včasnosť podanej žaloby proti rozhodnutiu žalovaného o zaistení), taktiež zo samotnej žaloby vyplýva, že žalobca označil rozhodnutie o zaistení ako „napadnuté rozhodnutie“ ako aj žalobné námietky sa

týkajú samotného rozhodnutia o zaistení (nedostatočne zistený skutkový stav veci, neprávne právne posúdenie a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia).

29. Správny súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že žalobca po vydaní rozhodnutia o jeho zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov na účely jeho administratívneho vyhostenia z 15. mája 2025 podal dňa 6. júna 2025 v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej len „ÚPZpC“) žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, na základe ktorej bolo dňa 6. júna 2025 začaté konanie vo veci udelenia azylu. Podľa oznámenia ÚPZpC zo dňa 6. júna 2025 adresovanom žalovanému sa žalobca naďalej nachádza umiestnený v ubytovacích priestoroch ÚPZpC Medveďov.

30. Žalovaný na podanie žiadosti o udelenie azylu žalobcom reagoval dňa 1. júla 2025, keď vydal rozhodnutie o zaistení žalobcu č. H./XXXX-XX zo dňa 1. júla 2025, ktoré žalobca napadol správnou žalobou a je predmetom preskúmania správnym súdom v rámci tohto súdneho konania.

31. Na postavenie a práva žiadateľa o azyl sa vzťahuje príslušný medzinárodný azylový režim a azylový režim spoločenstva, najmä Ženevský dohovor o právnom postavení utečencov z roku 1951 a Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany a Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Zaistenie žiadateľa o azyl musí byť v každom prípade opodstatnené a odôvodnené s ohľadom na konkrétne podmienky, ktoré sú stanovené príslušnými právnymi normami v oblasti azylu.

32. Správny súd sa preto v danom prípade zamerá, ako bolo žalovaným odôvodnené naplnenie predpokladov zaistenia žiadateľa o azyl podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a teda či: 1/ ide o osobu žiadateľa o azyl, 2/ zaistenie sa vyžaduje za účelom zistenia tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť žiadateľa o azyl, a ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, 3/ existuje riziko úteku, 4/ na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné (reštriktívne) prostriedky (obdobne bod 32 rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Szak/2/2025 zo 17. marca 2025).

33. K prvej podmienke správny súd konštatuje, že žalobca požiadal dňa 6. júna 2025 o azyl, a preto sa považuje za žiadateľa v súlade s § 2 písm. h) zákona o azyle, čo ani v danom prípade nebolo sporné.

34. Vo vzťahu k druhej podmienke, a teda že sa zaistenie vyžaduje za účelom zistenia tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť žiadateľa o azyl, a ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, správny súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. februára 2015 sp. zn. 1 Sža/5/20215, ktorý bol publikovaný pod č. R 36/2017, a podľa ktorého „v záujme presvedčivosti rozhodnutia o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu nesmie absentovať zmienka o takých skutočnostiach, ktoré by naplnenie citovaného zákonného účelu zaistenia dostatočne zrozumiteľne odôvodňovali (napr. na základe čoho vyvstala potreba zisťovania skutočností týkajúcich sa žiadosti o azyl, či išlo o súčinnosť s migračným úradom, prípadne na aké skutočnosti malo byť zisťovanie vykonané, resp. aké úkony si takéto zisťovanie ešte vyžiada), najmä ak je zřejmé, že cudzinec po tom, čo požiadal o azyl, už absolvoval v azylovom konaní vstupný pohovor.“

35. Z preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že žalovaný len všeobecne skonštatoval, že v prípade žalobcu sú splnené podmienky na zaistenie podľa § 88a odsek 1 písmeno b) zákona o pobyte cudzincov, t.j. zaistenie je potrebné na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku a že žalovaný považuje zaistenie účastníka konania za účelné a efektívne, pretože v prípade žalobcu je potrebné realizovať a úspešne ukončiť azylové konanie na území Slovenskej republiky. Uvedené všeobecné parafrázovanie zákonného dôvodu zaistenia však nie je možné považovať za jeho aplikovanie na konkrétny prípad žalobcu. Z napadnutého rozhodnutia totiž nevyplývajú aké konkrétne skutočnosti je nevyhnutné získať, a prečo charakter takto získavaných a do úvahy prichádzajúcich relevantných skutočností si vyžaduje bezpodmienečnú prítomnosť žalobcu v podobe jeho zaistenia. Obdobne aj Najvyšší správny súd SR konštatoval, že „pokiaľ“ totiž žalovaný nevymedzil aspoň v dostatočne primeranom rozsahu penzum skutočností týkajúcich sa osoby žalobcu, potom nemožno ani dôkladne preskúmať, či tieto skutočnosti by bolo možné získať aj z iných (sekundárnych) zdrojov (skutočnosti

známe správneho orgánu z jeho úradnej činnosti, skutočnosti získané z lustrácií, z iných zdrojov bez nevyhnutnej osobnej účasti žiadateľa a pod.), teda zo zdrojov jestvujúcich mimo výslovne osobnú sféru samotného žalobcu, a teda bez toho, aby bol žalobca (ako originárny pôvodca - zdroj skutočností) zaistený“ (pozri bod 34 rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Szak/2/2025 zo 17. marca 2025).

36. Správny súd k tomu poznamenáva, že v administratívnom spise sa nenachádzajú okrem oznámenia UPZpC žalovanému o začatí azylového konania zo dňa 6. júna 2025 žiadne ďalšie listiny, z ktorých by vyplývalo, že sa žalovaný dopytoval na príslušnom orgáne (Migračnom úrade Ministerstva vnútra SR) v akom štádiu je azylové konanie, resp. či už bol vykonaný vstupný pohovor, či je potreba zabezpečenia osobnej prítomnosti žalobcu pri zisťovaní skutočností a ktorých, a teda žalovaný si v súčinnosti s migračným úradom nezisťoval žiadne informácie ohľadom azylového konania žalobcu, hoci žalobcu ako žiadateľa o azyl zaistil práve na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť žalobcu o udelenie azylu. Nakoniec, nie je ani zrejmé na akých skutočnostiach je založená samotná žiadosť žalobcu o udelenie azylu, keďže v administratívnom spise žalovaného úplne absentujú informácie ohľadom azylového konania žalobcu. Žalobca pritom požiadal o azyl dňa 6. júna 2025 a žalovaný rozhodoval o jeho prezaistení podľa §88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov dňa 1. júla 2025, a teda žalovaný mal dostatok času (cca 3 týždne) na zistenie skutočností od Migračného úradu Ministerstva vnútra SR, či je daný materiálne (nielen formálne) predmetný dôvod zaistenia podľa §88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

37. Správny súd tiež dáva do pozornosti, že aj následne po vydaní rozhodnutia o zaistení žalobcu podľa §88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov dňa 1. júla 2025 bolo povinnosťou policajného útvaru podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov skúmať po celý čas zaistenia žalobcu, či trvá účel zaistenia, avšak aj po uvedenom dni (po 1. júli 2025) do predloženia spisu tunajšiemu súdu dňa 31. júla 2025 nebola do administratívneho spisu doložená akákoľvek informácia o azylovom konaní žalobcu, teda vo vzťahu k žalobcovi sa ani následne tento účel zaistenia neskúmal, a žiadna informácia o azylovom konaní žalobcu nebola poskytnutá súdu ani vo vyjadrení žalovaného k žalobe.

38. Pokiaľ ide o ďalší, tretí predpoklad, a to riziko úteku, k tomu správny súd poznamenáva, že aj keby bola daná existencia rizika úteku, táto okolnosť nemôže byť sama o sebe dôvodom pre zaistenie podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, ale musia byť splnené všetky predpoklady kumulatívne. Preto pokiaľ žalovaný predmetné rozhodnutie založil len na existencii rizika úteku (čo sa javí v danom prípade ako najpravdepodobnejší dôvod vzhľadom na nedostatočné zistenie ostatných relevantných okolností ako bolo spomenuté vyššie), ako aj bol pasívny vo vzťahu k naplneniu účelosti a efektívnosti zaistenia žalobcu podľa predmetného zákonného ustanovenia, napadnuté rozhodnutie žalovaného o zaistení žalobcu treba považovať za samoúčelné, pričom absencia naplnenia zákonnej požiadavky účelosti a efektívnosti zaistenia sama osebe odôvodňuje nezákonnosť trvania zaistenia.

39. Už len na okraj možno doplniť, že žalovaný skonštatoval, že o neuložení alternatívy zaistenia rozhodol s poukazom na vyjadrenie žalobcu do zápisnice, keď mal uviesť, že nemá žiadne ubytovanie na území Slovenskej republiky, nedisponuje potrebnými finančnými prostriedkami a po prepustení odíde do jeho cieľovej krajiny, ktorou je Taliansko. Správny súd však dáva do pozornosti, že žalobca ako žiadateľ o udelenie azylu má ubytovanie a všetky ďalšie potreby zabezpečené v azylovom zariadení, a preto sa žalovaný s možnosťou využitia iných, menej závažných prostriedkov vo vzťahu ku žalobcovi, v prípade jeho umiestnenia v pobytovom tábore, v podstate dostatočne nezaoberal.

40. Vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované ani v správnom súdnom konaní, lebo súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať, resp. absentujúce argumenty žalovaného nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým mal dospieť žalovaný, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmajacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom o pobyte cudzincov (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. februára 2015 sp. zn. 1 Sža/5/20215).

41. Neuniklo tiež pozornosti správneho súdu, že žalovaný si tiež dôsledne neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z § 227 ods. 1 SSP, keď nepredložil správnu žalobu do piatich pracovných dní od jej podania správneho súdu (spolu so svojim vyjadrením k nej a s administratívnym spisom). Správna

žaloba bola žalovanému podaná 17. júla 2025 a preto mal žalobu predložiť najneskoršie 24. júla 2025 správneho súdu (prítom ju predložil až 31. júla 2025). Správny súd týmto apeluje na žalovaného, aby svedomito dodržiaval predmetnú lehotu, pretože táto nie je samoúčelná, keďže sa týka konaní vo veciach pozbavenia osobnej slobody.

42. Na základe vyššie uvedených dôvodov správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie podľa § 230 ods. 1 písm. a) SSP z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. d), e) SSP a zároveň nariadil žalovanému bezodkladne prepustiť žalobcu zo zaistenia.

43. O trovách konania žalobcu rozhodol v zmysle § 167 SSP s poukazom na výsledok konania a žalobcovi, ktorý mal plný úspech v konaní, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O ich výške rozhodne podľa § 175 ods. 2 SSP po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote sedem dní od jeho doručenia oprávnenému subjektu, a to na Správnom súde v Bratislave (§ 443 ods. 2 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Rozsudok správneho súdu o správnej žalobe vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty siedmich dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu správneho súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia [§ 446 ods. 2 písm. d) SSP].

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti vo veciach zaistenia nemusí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 2 písm. b) SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa nemusia byť spísané advokátom.